

Gay, Lezbiyen, Biseksüel ve Geçis-cinsiyetli (Geçis-cinsiyetli) Danisanlar için Danismanlik Yeterlilikleri (Translated by Seda Sumer)

Cinsel azinliklarin hayat sikintilariyla basa çikmak için danismanlik servislerinden yardım taleplerinin giderek artmasi karsisinda danismanlarin da bu kitlenin ihtiyaçlarina en uygun sekilde yardımcı olmaları geregi artmis oldu. Bu nedenle Danismanlikta Gay, Lezbiyen ve Biseksüel Sorunlari Dernegi (ALGBTIC – Association for Gay Lesbian and Bisexual Issues in Counseling) danismanlarin en verimli sekilde bu grubun üyelerine danismanlik hizmeti saglayabilmeleri için asagidaki yeterlilikleri gelistirdi.

Insan Gelisimi **Yeterli Danisman:**

- Biyolojik, ailevi, ve psikososyal faktörlerin Gay, Lezbiyen, Biseksüel (GLB) oryantasyonlarinin ve geçis-cinsiyetli kimliklerinin gelisminde etkilerinin bulunduğunu anlar.
- Değerlendirme and danismanlik hizmetleri verirken genel insan gelisimi teorilerinde heteroseksüel varsayımlara yer verildigini göz önünde bulundurur.
- GLB ve geçis-cinsiyetli bireylerin “disari çikma” (coming out) deneyimlerinde geçirdikleri süreç nedeniyle kronolojik yaslariyla gelismisel yaslari arasında fark olabilecegini göz önünde bulundurur.
- Kimlik gelisminin ve damgalanmaya mücadele etmenin GLBT bireylerinin hayatlarında gelismisel bir görev oldugunun farkindedir.
- GLBT gençlerinin genel gelismisel görevlerinin kimlik karmasasi; anksiyete ve depresyon; intihar düşünceleri ve eğilimleri; okul sorunlari; madde kötüye kullanimi; fiziksel, seksüel, ve sözel iskence; evsizlik; fahiselik; ve cinsel yolla bulasan hastaliklar ve HIV enfeksiyonu nedenleriyle sekteye ugrayabilecegini bilir.
- GLBT yaslilarinin gelismisel görevlerinin sosyal izolasyon ve görünmezlik nedenleriyle sekteye ugradiginin farkindedir.
- GLB oryantasyonlarinin ve geçis-cinsiyetli kimliklerin potansiyel olarak duygusal anlamda saglikli ve fonksiyonel hayatlara sahip olabileceklerini destekler.

Sosyal ve Kültürel Temeller **Yeterli Danisman:**

- Heteroseksist yaklasimin bir dünya görüşü ve bir deger yargisi sistemi oldugunu dolayisiyla cinsel oryantasyonlarin, cinsel kimliklerin ve GLBT bireylerin davranislarinin saglikli islevselligini hafife alacaginin farkindedir.
- Heteroseksist yaklasimin sayisiz sosyal ve kültürel enstitünün temelinde ve geleneklerinde yer aldiginin ve dolayisiyla bu kurumlarin GLBT bireylerine negatif bakis açilarinin olabileceginin farkindedir.
- Danismanlarin içselleştirilmis önyargilarinin, heteroseksist bakis açilarinin, ırkçiliklarinin, seksist yaklasimlarinin kendi tavirlarini ve GLBT danisanlarini nasıl etkileyebileceginin farkindedir.
- GLBT kadınlarin ve renkli insanların (people of color) gelismisel görevlerinin cinsiyet, ırk, ve cinsel kimlik olusumlarini da içerdigini bilir.
- GLBT bireylerine has kültürel gelenekler, ritüeller hakkında bilgi edinir.

Yardım İlişkileri **Yeterli Danisman:**

- GLBT bireylerin tecrübe ettikleri sosyal önyargilarin ve ayrimciligin farkina varir ve bu nedenle kendi cinsel oryantasyonlarına ve kimliklerine karsi olan içselleşmiş negatif tavirlarinin üstesinden gelmelerine yardımcı olur.

- Kendi cinsel oryantasyon ve kimliğinin yardım ilişkisini ve danışmanlık sürecini etkilediğinin farkındadır.
- Kendi değer yargılarının ve GLBT bireyleri hakkındaki bilgi eksizliğinin danışmanlık sürecini ve yardım ilişkisini negatif yönde etkilemesini önlemek için süpervizyon ve konsültasyona başvurur.
- GLBT bireylerinin cinsel oryantasyonlarını ve kimliklerini değiştirme çabalarının zararlı ve hayati öneminin olduğunu farkındadır. Ek olarak araştırma sonuçları bu yaklaşımı desteklemiyor. Dolayısıyla denenmemelidir.

Grup Çalışması

Yeterli Danışman:

- Herhangi bir azınlık grubundan sadece bir bireyin bulunduğu grup oluşumlarındaki dinamige duyarlıdır ve grup üyelerinin seçiminde GLBT bireylerine destek olması nedeniyle birden fazla GLBT üyeye yer verilmesine önem gösterir.
- GLBT bireylerin grup içinde güvende hissetmelerini sağlayacak olan grup normları ve kuralları destekler.
- Grup norm ve kurallarını GLBT bireylerinin gönüllülükle kendilerini açığa çıkarmalarını sağlayacak bir şekilde geliştirir.
- GLBT üyelerinin güvenliğini ve grup uyumunu tehdit edici durumlarda müdahale eder.

Kariyer ve Hayat Stili Gelişimi

Yeterli Danışman:

- GLBT bireylerin kariyer gelişimlerini ve karar-verme aşamalarını kısıtlayan mesleki stereotiplere karşı çıkar.
- GLBT danışanlarla birlikte ne dereceye kadar meslek kanunlarının ve meslek odalarının cinsel oryantasyon ve cinsel kimliğe dayalı ayrımcılığa karşı çalışanları korumadığını inceler.
- GLBT bireylere kimlik gelişimlerini ve iş memnuniyetlerini sağlayacak kariyer seçimleri yapmalarında yardımcı olur.
- GLBT danışanları cinsel azınlık olup başarılı mesleklere sahip olan örnek insanlarla bir araya getirir.

Takdir Etme

Yeterli Danışman:

- Homoseksüelliğin, biseksüelliğin ve cinsiyet uyumsuzluğunun patolojik olmadığını ve gelişimsel bir bozukluk olmadığını farkındadır.
- GLBT danışanların ne türlü sebepler için (sosyal önyagi ve ayrımcılık) danışmanlığa başvurabileceklerini bilir.
- Cinsel oryantasyonun ve cinsiyet kimliğinin danışanların kendilerine yönelik algılarını ve dünya görüşlerini etkileyen en önemli faktörlerden biri olduğunu farkındadır.
- GLBT danışanları ile çalışırken birtek cinsel oryantasyonun ve cinsiyet kimliğinin sorun teşkil edebileceği varsayımına varmadan değerlendirme yapar.
- GLBT danışanların problemlerini değerlendirirken psikopatoloji semptomları, stress reaksiyonları, ve damgalanma etkileri arasında ayırım yapar.
- Psikolojik testlerin ve değerlendirmelerin yorumlarında heteroseksist önyargıların olabileceğini varsayar.

Araştırma

Yeterli Danışman:

- GLBT bireyleri kapsayacak ancak stereotipik varsayımlar üzerine dayanmayacak araştırma soruları üretir.
- GLBT bireyleri kapsayan araştırmalarda karşılaşılabilecek muhtemel etik ve yasal sorunların farkındadır.
- GLBT bireyleri kapsayan araştırmalarda ortaya çıkabilen gizlilik, araştırma dizaynı, örnekleme, veri toplanması ve ölçüm gibi metodolojik kısıtlamaların farkındadır.
- Araştırma sonuçlarının sunumunda heteroseksist önyargıların etkili olabileceğinin farkındadır.

Profesyonellik Uyumu (Oryantasyonu)

Yeterli Danışman:

- Yardım mesleklerinin tarihini bilir ve GLBT gruplarına bu servislerin neden bu zamana kadar kısıtli kaldığının nedenlerini araştırır.
- GLBT bireylerin danışmanlık taleplerindeki nedenleri inceler ve bu bireyleri damgalamayan, ruh sağlıklarını destek eden, eğitimsel ve toplumsal kaynakları kullanır.
- Öğrencileri, meslek sahiplerini, süpervizörleri ve tüketicileri GLBT sorunları hakkında eğitir. Azinlikler hakkına önyargıları ve yanlış düşünceleri olanlara meydan okur.
- GLBT bireylerin danışmanlığı hakkındaki bakış açisini, bilgisini, ve danışmanlık becerilerini arttırmak için profesyonel gelişim fırsatlarını kullanır.